

(وَ مِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُومئُ فِيهَا إِلَى الْمَلَا حِمِ: وَ أَخَذُوا يَمِينًا وَ شِمَالًا: ظَنَنَّا فِي مَسَالِكِ الْغَىِّ، وَ تَرَكْنَا لِمَذَاهِبِ الرَّشْدِ، فَلَا تَسْتَعْجِلُوا مَا هُوَ كَأْتِنُ مُرْصَدًا، وَ لَا تَسْتَبْطِئُوا مَا يَجِيءُ بِهِ الْغَدُ، فَكَمْ مِنْ مُسْتَعْجِلٍ بِمَا إِنْ أَدْرَكَهُ وَدَّ أَنَّهُ لَمْ يَدْرِكْهُ، وَ مَا أَقْرَبَ الْيَوْمَ مِنْ تَبَاشِيرِ غَدٍ، يَا قَوْمِ هَذَا إِبَانُ وَرُودِ كُلِّ مَوْعُودٍ، وَ ذُنُوبٍ مِنْ طَلَعَةٍ مَا لَا تَعْرِفُونَ. أَلَا وَ إِنْ مَنْ أَدْرَكَهَا مِنَّا يَسْرِي فِيهَا بِسِرَاجِ مُنِيرٍ، وَ يَحْذُو فِيهَا عَلَى مِثَالِ الصَّالِحِينَ، لِيَحُلَّ فِيهَا رَبْقًا، وَ يُعْتِقَ رِقًا، وَ يَصْدَعَ شَعْبًا، وَ يَشْعَبَ صَدْعًا، فِي سُتْرِهِ عَنِ النَّاسِ لَا يُبْصِرُ الْقَائِفُ أَثْرَهُ وَ لَوْ تَابَعَ نَظْرَهُ، ثُمَّ لَيْشَحْدَنَّ فِيهَا قَوْمٌ شَحَدَ الْقَيْنِ النَّصْلِ، تُجَلَى بِالتَّنْزِيلِ أَبْصَارُهُمْ، وَ يُرْمَى بِالتَّفْسِيرِ فِي مَسَامِعِهِمْ، وَ يُغْبِقُونَ كَأْسَ الْحِكْمَةِ بَعْدَ الصَّبُوحِ.

مِنْهَا: وَ طَالَ الْأَمَدُ بِهِمْ لَيْسَتْ كَمَلُوا الْخِزْيَ، وَ يَسْتَوْجِبُوا الْغَيْرَ، حَتَّى إِذَا اخْلُوقَ الْأَجَلُ، وَ اسْتَرَا حَ قَوْمٌ إِلَى الْفِتَنِ، وَ اشْتَالُوا عَنْ لِقَاحِ حَرْبِهِمْ لَمْ يَمْنُوا عَلَى اللَّهِ بِالصَّبْرِ، وَ لَمْ يَسْتَعْظِمُوا بَذَلِ أَنْفُسِهِمْ فِي حَقِّ، حَتَّى إِذَا وَافَقَ وَارِدُ الْقَضَاءِ انْقِطَاعَ مُدَّةِ الْبَلَاءِ، حَمَلُوا بِصَائِرِهِمْ عَلَى أَسْيَافِهِمْ، وَ دَانُوا لِرَبِّهِمْ بِأَمْرِ وَاعْظِهِمْ حَتَّى إِذَا قَبَضَ اللَّهُ رَسُولَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَجَعَ قَوْمٌ عَلَى الْأَعْقَابِ، وَ غَالَتُهُمُ السُّبُلُ، وَ اتَّكَلُوا عَلَى الْوَلَائِحِ وَ وَصَلُوا غَيْرَ الرَّحِمِ، وَ هَجَرُوا السَّبَبَ الَّذِي أَمَرُوا بِمُودَّتِهِ، وَ نَقَلُوا الْبِنَاءَ عَنْ رَصِّ أَسَاسِهِ، فَبَنَوْهُ فِي غَيْرِ مَوْضِعِهِ، مَعَادِنُ كُلِّ خَطِيئَةٍ، وَ أَبْوَابُ كُلِّ ضَارِبٍ فِي غَمْرَةٍ قَدْ مَارُوا فِي الْحَيْرَةِ، وَ ذَهَلُوا فِي السُّكْرَةِ عَلَى سُنَّةٍ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ مِنْ مُنْقَطِعٍ إِلَى الدُّنْيَا رَاكِنٍ، أَوْ مُفَارِقٍ لِلدُّنْيَا مُبَازِنٍ.

اشارت به حوادث بزرگ

آینده بشریت و ظهور حضرت مهدی عج

به راههای چپ و راست رفتند، و راه ضلالت و گمراهی پیمودند، و راه روشن هدایت را گذاشتند، پس درباره آنچه که باید باشد شتاب نکنید، و آنچه را که در آینده باید بیاید دیر مشمارید، چه بسا کسی برای رسیدن چیزی شتاب می‌کند، وقتی به آن رسید دوست دارد، که ای کاش آن را نمی‌دید، و چه نزدیک است امروز ما به فردایی که سپیده آن خواهد دمید، ای مردم! اینک ما در آستانه تحقق وعده‌های داده‌شده، و نزدیکی طلوع آن چیزهایی که بر شما پوشیده و ابهام‌آمیز است، قرار داریم.

ره‌آورد حکومت حضرت مهدی عج

بدانید آن کس از ما (حضرت مهدی (عج)) که فتنه‌های آینده را دریابد، با چراغی روشنگر در آن گام می‌نهد، و بر همان سیره و روش پیامبر (ص) و امامان (ع) رفتار می‌کند تا گره‌ها را بگشاید، بردگان و ملتهای اسیر را آزاد سازد، جمعیت‌های گمراه و ستمگر را پراکنده و حق‌جویان پراکنده را جمع‌آوری می‌کند، حضرت مهدی (عج) سالهای طولانی در پنهانی از مردم به سر می‌برد آنچنان که اثرشناسان، اثر قدمش را نمی‌شناسند، گرچه در یافتن اثر و نشانه‌ها تلاش فراوان کنند. سپس گروهی برای درهم کوبیدن فتنه‌ها آماده می‌گردند، و چونان شمشیرها صیقل می‌خورند، دیده‌هاشان با قرآن روشنایی گیرد، و در گوشه‌هاشان تفسیر طنین افکند، و در صبحگاهان و شامگاهان جامهای حکمت سر می‌کشند.

سرنوشت امت اسلامی پس از پیامبر ص

روزگار آنان به طول انجامید تا رسوایی آنها به نهایت رسید، و خود را سزاوار بلای زمانه گردانند، و چون پایان مدت آنها نزدیک شد، گروهی در فتنه‌ها آسودند و گروهی دست به حمله و پیکار با فسادگران زدند و با شکیبایی که داشتند بر خدا منت نهادند، و جان دادن در راه خدا را بزرگ نشمردند، تا آنجا که اراده الهی به پایان دوران جاهلیت موافق شد، شمشیرها در راه خدا کشیدند، و بیشه‌های خود را بر شمشیر نشانند، و طاعت پروردگار خود را پذیرفتند، و فرمان پنددهنده خود را شنیدند، در پیروزی و سربلندی زیستند. تا آنکه خدا، پیامبرش را نزد خود برد، (افسوس) که گروهی به گذشته جاهلی خود برگشتند، و با پیمودن راههای گوناگون به گمراهی رسیدند، و به دوستان منحرف خود پیوستند و از دوستی با مومنان بریدند که به آن امر شده بودند، و بنیان اسلامی را تغییر داده در جای دیگر بنا نهادند، آنان کانون هر خطا و گناه، و هر فتنه‌جو را درگاه و (پناهگاه) شدند، که سرانجام در سرگردانی فرو رفته، و در غفلت و مستی به روش و آیین فرعونیان درآمدند، یا از همه بریده و دل به دنیا بسته، یا پیوند خود را با دین گسستند.